

رشته پرستاری و بازار کار آن

معرفی رشته پرستاری

رشته پرستاری یکی از پرمقتضای ترین و محبوب ترین رشته های کنکور تجربی بوده که اغلب داوطلبان به دلیل فراهم بودن شرایط شغلی علاقه مند به ادامه تحصیل در این رشته هستند. پرستاری یکی از شاخه های علوم پزشکی است که با پیشرفت علم و تکنولوژی برخلاف گذشته پرستاری نیازمند مدرک معتبر است. وظیفه یک پرستار تنها محدود به مراقبت از بیماران نمی شود، در تقسیم بندی آکادمیک ارزش یک پرستار هم تراز ارزش یک پزشک بیان شده است زیرا بیمار بیشترین ارتباط را در بیمارستان با پرستار دارد و رضایت بیمار از پرستار به معنای رضایت او از بیمارستان است. پرستار با مراقبت از افراد در تمام مراحل زندگی آن ها از پیشگیری از بیماری ها گرفته تا مراقبت در هنگام بیماری و توانبخشی پس از بیماری سروکار دارد زیرا بسیاری از بیماری ها ریشه در عادت های غلط و شیوه نادرست زندگی دارد. پرستار یک عضو مهم در تیم مراقبت بهداشتی است و دارای نقش های گسترده ای از جمله نقش حمایتی، مراقبتی، درمانی مشورتی، مدیریتی، هماهنگی و تحقیقاتی می باشد. به این معنا که پرستار وظیفه مراقبت و حمایت از بیمار، مسئولیت مدیریت بخش، وظیفه هماهنگی بین بیمار و پزشک و بیمار و خانواده بیمار، وظیفه آموزش به بیمار در جهت تطابق با مشکلات و ناراحتی پیش آمده، وظیفه تحقیق درباره ی روش های مراقبتی که اعمال کرده است و تحقیق بر روی نحوه کاهش تعداد روزهای بستری یک بیمار را بر عهده دارد. در نتیجه پرستار یعنی کمک به فرد سالم یا بیمار در بیمارستان یا درمانگاه برای انجام آن دسته از فعالیت هایی که سبب حفظ و ارتقای سلامت می گردد به نحوی که اگر فرد توانایی، آگاهی لازم و اراده را داشت، می توانست آن فعالیت ها را بدون کمک انجام دهد. با توجه به نیازهای جامعه به پرستاری و دیدگاه مثبت در خصوص پرستار و موقعیت او در جامعه به خصوص در چند سال اخیر که تحول در این حرفه ایجاد شده است، اوضاع و آینده این رشته بهبود خواهد یافت و امکان پیشرفت در این رشته بیشتر می شود. این رشته همواره یک بازار کار مناسب داشته و به عنوان یک شغل محبوب و با ارزش در جامعه شناخته می شود، به همین دلیل پرستاران همیشه از یک آینده شغلی مستحکم و مطمئن برخوردارند.

مراتب شغلی پرستاران در بیمارستان

در بیمارستان ها، پرستاران در مراتب مختلف خدمت می کنند. رشته پرستاری به عنوان یکی از رشته های تحصیلی دشوار در دانشگاه شناخته می شود که داوطلبان با چالش ها و سختی های زیادی روبرو می شوند. پس از

فارغ‌التحصیلی، این پرستاران می‌توانند به فعالیت رسمی بپردازند. با این حال، همه پرستاران وظیفه‌ای یکسان ندارند. هر پرستار بر اساس سطح تحصیلات، شایستگی‌ها و تجربه خود در بیمارستان، وظایف خاصی را بر عهده می‌گیرد. در یک بیمارستان مراتب شغلی پرستاری شامل موارد زیر است:

- ۱- مدیر خدمات پرستاری (مترون)- به عنوان بالاترین رده مدیریت پرستاری در بیمارستان که مسئول برنامه ریزی و بودجه بندی نیروی انسانی پرستاری شاغل در تمام بخش های بیمارستان است.
- ۲- سوپروایزر- هر بیمارستان چندین سوپروایزر دارد.
 - سوپروایزر آموزشی که معمولاً تنها در شیفت اداری مشغول خدمت است و وظیفه اطلاع رسانی و آموزش کارکنان برای به روز بودن اطلاعات آنها در زمینه های مختلف علمی و مراقبتی را برعهده دارد.
 - سوپروایزر کنترل عفونت های بیمارستانی که وظیفه آموزش در زمینه پیشگیری و نیز تدبیر عفونت های مرتبط با کار کردن یا بستری شدن در بیمارستان و نیز حوادث شغلی مانند نیدل استیک شدن را برعهده دارد.
 - سوپروایزر درگرددش یا بالینی- در هر شیفت بستگی به وسعت بیمارستان یک یا چند سوپروایزر بالینی وظیفه نظارت بر مراقبت و رسیدگی به بیماران به خصوص فراهم کردن مراقبت برای بیماران بدحال را برعهده دارند.
- ۳- سرپرستار (هدنرس)- در هر بخش مراقبت پرستاری یک نفر بعنوان سرپرستار فعالیت می کند که وظیفه مدیریت بخش مربوط به خود را برعهده دارد. وی همچنین رابط بین مترون و سوپروایزرها با کارکنان پرستاری تحت نظارت خویش است.
- ۴- پرستار استف یا جانشین - یکی از پرستاران با سابقه بالا در بخش که جانشین سرپرستار است و در صورت حضور هدنرس وظیفه تقسیم کار بیماران بین پرستاران شیفت را برعهده دارد.
- ۵- پرستار روتیشن- پرستاران دارای مدرک کارشناسی یا بالاتر که در بخش های مختلف و در شیفت های مختلف مشغول به کار هستند.

۶- بهیار- فردی با مدرک دیپلم بهیاری که کارهای اولیه شامل ثبت علائم حیاتی، گواژ داروهای بیمار و را تحت نظارت یک پرستار انجام می دهد. در حال حاضر در مجموعه دانشگاه علوم پزشکی لرستان بهیاران یا کمک بهیاران بکارگیری نمی شوند.

بازار کار و آینده شغلی رشته پرستاری

• تعدات خدمت (طرح) رشته پرستاری

یکی از موارد مهم برای آشنایی با رشته پرستاری، تحصیل در این حوزه و شرایط شغلی آن است. رشته پرستاری یکی از رشته‌هایی است که دارای طرح اجباری می باشد. بنابراین فارغ‌التحصیلان رشته پرستاری نیز موظف به طی کردن **طرح اجباری** (در گروه علوم تجربی، برای ۱۱ رشته طرح اجباری اعمال می‌شود) به مدت دو سال می‌باشند. پرستاران در دوره گذراندن طرح، حقوق و مزایای کاری دریافت می‌کنند. داشتن مدرک پایان طرح به عنوان شرط استخدام در بسیاری از آزمونهای کشوری وزارت بهداشت یا وزارت کار و تأمین اجتماعی و حتی مراکز خصوصی لازم است.

با توجه به اینکه بازار کار رشته پرستاری برای فارغ‌التحصیلان این رشته فراهم است اما پرستاری جز آن دسته از شغل‌هایی است که فقط با عشق می‌توان در این رشته ماند و کار کرد. به دلیل کمبود نیروی پرستار امکان

بازنشستگی زود هنگام برای پرستاران بسیار سخت هست و رشته پرستاری جز رشته هایی است که بیشتر شاغلان آن را بانوان تشکیل می دهند.

• محل استخدام

فارغ التحصیلان رشته پرستاری می توانند در درمانگاه ها ، بیمارستان ها ، مراکز درمانی و مراکز نگهداری سالمندان و کودکان دولتی و خصوصی به عنوان سرپرستار ، پرستار شیفت ، سوپروایزر کنترل عفونت ، سوپروایزر بالینی ، ریاست پرستاری بیمارستان و سوپروایزر آموزشی مشغول به کار شود .

فارغ التحصیلان این رشته به راحتی می توانند وارد بازار کار شده و در بیمارستان ها، درمانگاه ها و مراکز درمانی فعالیت نمایند. درآمد و حقوق در این رشته به مهارت و تجربه فرد بستگی دارد. رشته پرستاری از نظر بازار کار بسیار مناسب است و فارغ التحصیلان این رشته می توانند درآمد بالایی داشته باشند. و این موضوع کاملاً به خودشان بستگی دارد. مراکزی که یک پرستار می تواند در آن مشغول به خدمت شود محدود به بیمارستان نبوده و پرستاران می توانند در مراکز خدمات سلامت جامعه، شبکه های بهداشتی و درمانی شهرستانها، مراکز تحقیقاتی دانشگاه های علوم پزشکی، مراکز تربیت دانشجویان و کارآموزان رشته های علوم پزشکی بصورت رسمی فعالیت نمایند. بعلاوه، آنها می توانند به صورت مستقل اقدام به تاسیس مرکز ارائه خدمات تخصصی پرستاری در منزل نمایند یا در کلینیک های مراقبتی همچون پوست و مو، زخم، و کلینیک های تخصصی پرستاری در منزل بصورت خصوصی فعالیت نمایند.

• شرایط محیط کار پرستاران

شرایط محیط کار پرستاران بستگی به نوع مسئولیت و بخش های بیمارستان و مراکز درمانی که پرستار در آن مشغول می باشد دارد. به طور مثال یک پرستار که در بخش اورژانس و یا پایگاه اورژانس بیمارستان کار می کند یا پرستاری که در بخش اطفال بیمارستان و یا بخش داخلی و جراحی یا ... و یا اتاق عمل از نظر شرایط محیط کار باهم تفاوت دارند.

• حقوق رشته پرستاری

هر سال، شورای عالی کار، جدولی را برای تعیین حقوق و دستمزد مشمولان کار در رشته های پزشکی و پیراپزشکی منتشر می کند. این جدول حداقل دستمزد و حقوق را به همراه مزایا، عیدی پایان سال، حداقل مزد روزانه، اضافه کاری، معافیت مالیاتی و سایر موارد مرتبط تعیین می کند. در سال جدید، حقوق به واحدهای مشمول قانون کار ابلاغ می شود و کارفرمایان و رؤسای بیمارستان ها موظف هستند تا مطابق با مقادیر معین شده برای سال جدید، حقوق پرستاران را پرداخت کنند. به این ترتیب، هر سال تغییراتی در حقوق و دستمزد

پرستاران اعمال می‌شود و این تغییرات باید به درستی اعمال شوند. بعد از گذراندن طرح تعهد خدمت اجباری، اکثر فارغ التحصیلان دوره کارشناسی رشته پرستاری وارد بازار کار می‌شوند. میزان درآمد پرستاران به محل فعالیت، تخصص، تحصیلات و سابقه کار آن‌ها، بستگی دارد و متفاوت می‌باشد. در بیمارستان‌های دولتی و خصوصی، درآمد پرستاری در سال جدید حدود ۱۵ میلیون تومان است. این مبلغ شامل حقوق ماهانه و تعرفه پرستاری یا کارانه و عملکرد ماهانه نیز می‌شود. سالانه، با تصمیم وزارت بهداشت، حقوق پرستاران نیز افزایش می‌یابد.

مزایای رشته پرستاری

هر رشته تحصیلی دارای مزایا و معایب خاص خود است. رشته پرستاری، یکی از رشته‌های محبوب در کشور است و مزایای متعددی دارد. فارغ‌التحصیلان این رشته به راحتی می‌توانند شغلی پیدا کرده و در بخش‌های مرتبط با پزشکی و درمان فعالیت کنند. رشته پرستاری همچنین از لحاظ مدت زمان تحصیلی نیز مزیت دارد. فارغ‌التحصیلان این رشته در مدت زمان چهار سال تحصیل خود می‌توانند مدرک کارشناسی را دریافت کنند و به فعالیت بپردازند. جایگاه پرستاران در جامعه نیز یکی از مزایاست. آن‌ها معمولاً در همراهی و همکاری با پزشکان و متخصصان در حوزه بهداشت فعالیت می‌کنند و این موضوع جایگاه اجتماعی بالایی را برای آن‌ها به همراه دارد. رشته پرستاری، یکی از رشته‌های محبوب و پرطرفدار است و در مقایسه با رشته‌های پزشکی و دندانپزشکی، رقابت کمتری برای ورود به آن وجود دارد. به همین دلیل، داوطلبان می‌توانند با اطمینان بیشتری به تحصیل در این رشته بپردازند و دروس تخصصی را مطالعه کنند تا در رشته پرستاری قبول شوند.

معایب رشته پرستاری

یکی از اصلی‌ترین معایب رشته پرستاری، سختی کار آن است. پرستاران به صورت مستقیم با بیماران در ارتباط هستند و این ارتباط مستقیم با بیماران سختی‌های زیادی را برای پرستاران به همراه دارد. آن‌ها ممکن است ساعات طولانی را به مراقبت و نگهداری از بیماران اختصاص دهند. بنابراین، داوطلبانی که به انتخاب رشته پرستاری می‌پردازند، باید با این واقعیت آشنا باشند. همچنین، پرستاران باید توانایی مقابله با خواب کم و بی‌خوابی را داشته باشند، زیرا در محیط‌های بیمارستان و اورژانس، زمان کافی برای استراحت وجود ندارد. به عبارت دیگر، محدودیت استراحتی یکی از معایب دیگر این رشته است. در این رشته، افراد باید در شرایط بحرانی آرامش خود را حفظ کنند. این بدان معنی است که پرستاران در مواقع بحرانی و تحت فشار باید بهترین عملکرد خود را ارائه دهند، زیرا سلامت و جان بیماران در دست پرستاران است. هیچ‌گونه خطا و اشتباهی در این شرایط مجاز نیست، زیرا بعضی خطاها می‌توانند منجر به آسیب جسمی بیماران شوند. بنابراین، رشته پرستاری با خطرپذیری بالا همراه است. به عنوان مثال، در دوران بیماری کرونا، بسیاری از پرستاران به صورت

شبانه‌روزی در بیمارستان‌ها حضور داشتند و به افراد مختلف در بیمارستان‌ها کمک می‌کردند. این نمونه نشان می‌دهد که رشته پرستاری همراه با معایب خود است. با این حال همچنان بسیاری از افراد علاقه‌مند به این حرفه هستند.